

การเสริมสร้างความมั่นใจในการอยู่ร่วมกับสังคมของผู้ต้องขังที่พ้นโทษจากเรือนจำ ชั่วคราวดอยฮาง จังหวัดเชียงราย

REINFORCING THE CONFIDENCE IN LIVING IN THE COMMUNITY OF
PRISONERS WHO HAVE BEEN RELEASED FROM DOI HANG
TEMPORARY PRISON IN CHIANG RAI.

สุรชัย กาบศรี

Surasai kabsri

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์เชียงราย

thanit_loonlawan@hotmail.com

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาพฤติกรรมและการเรียนรู้ทางสังคมของผู้ต้องขังในเรือนจำชั่วคราวดอยฮาง จังหวัดเชียงราย 2) เพื่อเสริมสร้างความมั่นใจในการอยู่ร่วมกับสังคมเมื่อพ้นโทษของผู้ต้องขังในเรือนจำชั่วคราวดอยฮาง จังหวัดเชียงราย 3) เพื่อประยุกต์ใช้หลักพุทธธรรมในการเสริมสร้างความมั่นใจในการอยู่ร่วมกับสังคมเมื่อพ้นโทษของผู้ต้องขัง ในเรือนจำชั่วคราวดอยฮาง จังหวัดเชียงราย การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ รวบรวมข้อมูลจากเอกสาร (Document) และจากการสัมภาษณ์ ผลการวิจัยพบว่า

1) พฤติกรรมและการเรียนรู้ทางสังคมของผู้ต้องขัง ในเรือนจำชั่วคราวดอยฮาง จังหวัดเชียงราย พบว่า พฤติกรรมของผู้ต้องขังในเรือนจำชั่วคราว ดอยฮาง จังหวัดเชียงรายที่อยู่ร่วมกันในเรือนจำด้วยความเป็นระเบียบเรียบร้อยตามกฎระเบียบที่ได้กำหนดไว้โดยมีการแบ่งออกเป็นชั้นๆดังต่อไปนี้คือ ชั้นเยี่ยม ชั้นดีมาก ชั้นดี

2) การเสริมสร้างความมั่นใจในการอยู่ร่วมกับสังคมเมื่อพ้นโทษของผู้ต้องขังในเรือนจำชั่วคราวดอยฮาง จังหวัดเชียงราย พบว่า การเตรียมความพร้อมทั้งด้านอาชีพ ทักษะชีวิตที่ดีให้ผู้พ้น

โทษก่อนออกมาจากเรือนจำ และมีแนวทางในการช่วยเหลือ ดูแลผู้พ้นโทษที่ออกมาจากเรือนจำ เพื่อให้ผู้พ้นโทษมีงานที่สุจริตทำ เนื่องจากผู้พ้นโทษที่เพิ่งออกมาจากเรือนจำใหม่ๆ บางรายยังไม่สามารถหาแนวทางในการดำเนินชีวิตต่อไปในสังคมภายนอกได้ จึงต้องมีหน่วยงานที่ดูแลด้านการจัดหางานที่เหมาะสมให้ผู้พ้นโทษในเบื้องต้นก่อน เพื่อให้ผู้พ้นโทษมีช่องทางในการใช้ชีวิตให้ดีขึ้นต่อไปในอนาคต โดยไม่กลับไปกระทำผิดซ้ำ

3) การประยุกต์ใช้หลักพุทธธรรมในการเสริมสร้างความมั่นใจการอยู่ร่วมกับสังคมเมื่อพ้นโทษของผู้ต้องขัง ในเรือนจำชั่วคราวดอยฮาง จังหวัดเชียงราย พบว่า การนำหลักพุทธธรรมไปใช้เมื่อพ้นโทษออกจากเรือนจำ ประกอบไปด้วยดังนี้คือ ความสัมพันธ์ของความโลภ โกรธ หลง กับ ตัวเรา หิริ โอตตปปะ ขันธ 5 สติ สัมปชัญญะ สมุหทัย อายตนะ 6 อินทริยสังวร

คำสำคัญ: การเสริมสร้างความมั่นใจ; การอยู่ร่วมกับสังคม; ผู้ต้องขังที่พ้นโทษ ; เรือนจำชั่วคราวดอยฮาง

Abstract

This study has objectives to 1) study behavior and social learning of inmates in Doi Hang Temporary Prison Chiang Rai, 2) strengthen confidence in coexistence with society upon release of prisoners in Doi Hang Temporary Prison Chiang Rai and 3) to apply Buddhist principles in enhancing confidence in coexistence with society after being released from Doi Hang Temporary Prison Chiang Rai. This is the qualitative research; data was collected through tools called document and interviewing. The research result was found that:

1) behavior and social learning of inmates in Doi Hang Temporary Prison Chiang Rai: behavior of inmates who live together in the prison was in order according to the prison's rules which were divided into classes as follows: excellent, very good, good, fair, bad and very bad.

2) Strengthening confidence in coexistence with society upon release of prisoners in Doi Hang Temporary Prison Chiang Rai found that career and good attitude preparation for acquitted before leaving the prison and have guidelines to assist in supervising to have honest work to do. Due to the some newly released prisoners were unable to find a way to continue lives in outside societies. Therefore, there must be an agency taking care for finding suitable jobs for those who were acquitted in the first place, then the acquitted would find ways to live better in the future without returning to commit bruising. And

3) Application of Buddhist principles in enhancing confidence in coexistence with society after being released from Doi Hang Temporary Prison Chiang Rai found that Buddha Dharma was applied when acquitted of prison, consisted of: The relationship of greed, anger, delusion with ourselves, Hiri Ottappa(shame of sins), Khan 5(five groups of personality), Sati Sampachanya (consciousness), Samuhathai(cause), Ayatana 6 (sense doors) and InsySangworn(faculty).

Key Words : Strengthening Confidence, Coexistence, Acquitted Inmates, Doi Hang Temporary Prison.

บทนำ

ในสังคมโลกปัจจุบัน โดยสภาพทางสังคมเศรษฐกิจ มีการแข่งขันทางธุรกิจ เกิดภาวะเศรษฐกิจที่รุนแรง มีการเปลี่ยนแปลงในหลายๆ ด้าน ทั้งการพัฒนาทางการศึกษา และเทคโนโลยีต่างๆ ที่ทันสมัย การสื่อสารที่สะดวกรวดเร็วเข้าถึงข่าวสารได้ง่าย หลายช่องทาง ในขณะเดียวกัน กลับปรากฏกระแสสวนทางกับ ความเจริญทางเศรษฐกิจและเทคโนโลยี ที่ปรากฏให้เห็นในสังคม ไม่ว่าจะเป็นปัญหาสังคมและสิ่งแวดล้อมต่างๆ นานับการ ภาวะของกระแสการเปลี่ยนแปลงทางสังคม ทาให้เข้าใจได้ว่าสังคมกำลังอยู่ในภาวะเสื่อมถอยทาง จิตสำนึก ค่านิยมที่ดีงามเสื่อมถอย ประเพณีดั้งเดิมถูกบิดเบือน เนื่องด้วยการเปลี่ยนแปลง ภายใต้กระแส โลกาภิวัตน์ ส่งผลให้

สังคมไทยมีความเป็นวัตถุนิยมผู้คนขาดศานึกในหน้าที่ให้ความสำคัญกับศีลธรรมและวัฒนธรรมที่ติงามลดลง ทั้งการดำรงชีวิตประจำวัน การช่วยเหลือเกื้อกูลกันลดลง ความมีน้ำใจไมตรีน้อยลง เอรัดเอาเปรียบกัน ขาดความสามัคคีไม่เคารพสิทธิผู้อื่น และขาดการเห็นประโยชน์ในส่วนรวม มีการแสวงหาประโยชน์ส่วนตนโดยเจตนาและขาดเจตนาในการกระทำผิดต่อกฎหมาย ผู้ที่เข้มแข็งทางองค์ประกอบแห่งอำนาจย่อมเป็นผู้ถือชัย ผู้ที่ด้อยกว่าย่อมเป็นผู้แพ้ และถูกลงโทษโดยกฎหมายแห่งสังคมของมนุษย์ เมื่อถึงที่สุดแห่งการรับโทษของสังคมมนุษย์ คือ การถูกลงโทษโดยกฎหมายปรกาการด้านสุดท้ายแห่งกระบวนการยุติธรรม คือกรมราชทัณฑ์ควบคุมผู้ต้องขังตามคำพิพากษาของศาล หรือคำสั่งของผู้มีอำนาจตามกฎหมายให้อยู่ภายใต้กฎระเบียบแห่งการควบคุมบุคคล มีหน้าที่และนโยบายควบคุมด้วยใจแก้ไขด้วยเมตตาพัฒนาสู่สากล โดยคำนึงถึงสิทธิแห่งมนุษย์ชนในฐานะมนุษย์คนหนึ่ง (อรุณ รักธรรม, 2536 : 1) เพื่อให้บุคคลเหล่านั้นได้รับโอกาสปรับเปลี่ยนทัศนคติ และพฤติกรรมพัฒนาพฤติกรรมนิสัย ให้มีการศึกษา การพัฒนาอาชีพและการพัฒนาจิตใจเพื่อ “คืนคนดีสู่สังคม”

กรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม มีหน้าที่ในการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิด โดยมีแนวทางในการควบคุมผู้ต้องขังให้ เป็นไปตามหลักทัณฑ์วิทียาสมัยใหม่ และตามข้อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำสำหรับปฏิบัติต่อผู้ต้องขังตามแนวทางของ สหประชาชาติ เริ่มตั้งแต่การรับตัวผู้ต้องขังเข้ามาอยู่ในเรือนจำและทัณฑสถาน ผู้ต้องขังทุกรายจะได้รับการจำแนก ลักษณะผู้ต้องขังเพื่อศึกษาหาข้อมูลรายละเอียดต่างๆ ในการวางแผนปฏิบัติต่อผู้ต้องขังเป็นรายบุคคล ต่อจากนั้น ผู้ต้องขังจะเข้าสู่กระบวนการอบรมแก้ไขและฟื้นฟูจิตใจ จนกระทั่งเมื่อใกล้พ้นโทษ ผู้ต้องขังจะได้รับการอบรม ตามแผนงานเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย (เสาวคนธ์ เจษฎารักษ์, 2552 : 27) เพื่อให้มีความพร้อมสามารถกลับออกไปใช้ชีวิตอยู่ในสังคมได้ และมีอาชีพที่สุจริต กรมราชทัณฑ์ มุ่งเน้นการฝึกอาชีพให้กับผู้ต้องขัง เพื่อให้ผู้ต้องขังมีโอกาสได้เข้าถึงงาน และอาชีพภายหลัง พ้นโทษ โดยกรมราชทัณฑ์ ได้ทำการศึกษาวิจัย และพบข้อเท็จจริงอยู่ประการหนึ่งว่า ช่องโอกาสที่ผู้พ้นโทษจะเข้าถึง แหล่งงาน แหล่งเงินทุน และแหล่งอาชีพนั้นยังมีน้อย สิ่งสำคัญคือยังมีผู้ต้องขังอีกกลุ่มหนึ่งที่ไม่ต้องการ เข้าสู่ตลาดแรงงาน แต่มีความต้องการประกอบอาชีพอิสระ ปัญหาที่พบคือ สังคมจะให้การยอมรับบุคคลกลุ่มนี้ มากน้อยเพียงใด กรมราชทัณฑ์ จึงเกิดแนวคิดที่ว่า ทำไมไม่เปลี่ยนปม

ด้อยให้เป็นปมเด่น จึงสร้างแบรนด์สัญลักษณ์ ขึ้นมาโดยใช้ชื่อว่า “ผลิตผลคนดี” เพื่อรับรอง
ผลิตผลของกรมราชทัณฑ์ว่าเป็นบุคคลที่มีคุณภาพเป็นคนดี สามารถ กลับไปอยู่ร่วมกับสังคมได้
อย่างปกติสุข เป็นการสร้างโอกาส สร้างอาชีพ สร้างการยอมรับจากครอบครัว ชุมชน และสังคม
กรมราชทัณฑ์(กรณีการ จันตัน, 2547 : 1) เริ่มดำเนินงาน โครงการแบรนด์สัญลักษณ์ “ผลิตผล
คนดี” ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ.2556 ขั้นตอนการดำเนินงานเริ่มจากการจัดประกวดโลโก้แบรนด์
สัญลักษณ์ “ผลิตผลคนดี” เพื่อจะใช้โลโก้เป็นสื่อในการ ประชาสัมพันธ์ต่อไป จากนั้นมีการ
คัดเลือกผู้ต้องขังที่ใกล้จะพ้นโทษ หรือผู้ที่พ้นโทษแล้ว ตามหลักเกณฑ์และ คุณสมบัติที่กำหนด
เพื่อมอบใบประกาศแบรนด์สัญลักษณ์ “ผลิตผลคนดี” ให้นำไปติดประชาสัมพันธ์ที่ร้านค้าหรือ
สถานประกอบการของตนเอง เป็นการสื่อสารให้สังคมภายนอกได้รับรู้ สร้างการยอมรับ สร้าง
ความมั่นใจให้แก่ตนเอง สร้างความเชื่อมั่นให้แก่สังคม ต่อภารกิจของงานราชทัณฑ์

ในส่วนของการประยุกต์ใช้หลักพุทธธรรมในการเสริมสร้างความมั่นใจการอยู่ร่วมกับ
สังคมเมื่อพ้นโทษของผู้ต้องขัง ในเรือนจำชั่วคราวดอยฮาง จังหวัดเชียงราย จึงต้องนำหลักพุทธ
ธรรมเพื่อส่งเสริมการบำบัดและลดปัญหาการกระทำผิดซ้ำของเยาวชน การบำบัดทางร่างกาย
(อาภาภรณ์ อินทพันธ์, 2549 : 1) ทางด้านจิตใจนั้นย่อมต้องนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา มา
ประยุกต์ใช้ให้เกิดการบำบัดเยาวชนจากการกระทำผิดซ้ำกลับไปทำใหม่อีก ซึ่งต้องน้อมนำเอา
หลักธรรมไปปฏิบัติให้เกิดผล คือ รักษาศีล 5 อย่างเคร่งครัด ซึ่งศีลข้อ 5 นั้นต้องพึง รักษาเป็น
สำคัญ ยังต้องมี หิริ โอตตปปะ รู้จักละอาย เกรงกลัวต่อผลบาปจากโทษของการทำความผิดใน
เรื่องต่างๆ ฆราวาสธรรม 4 รู้จักการข่มใจ อุดหนุน มีสัจจะ และการรู้จักแบ่งปัน ประพฤติตนสม
ฐานะ เป็น หลักครองตนให้ห่างไกลยาเสพติด รวมไปถึง มงคล 38 ประการ ที่เป็นหลักการดำเนิน
ชีวิตในสังคม และสามารถอยู่ร่วมสังคมอย่างปกติสุข คุ่มครองปกป้องสิ่งไม่ดีเข้ามาในชีวิตเช่น ไม่
หลงผิดไปติดยาเสพติดหรือเกี่ยวข้องกับทั้งทางตรงหรือทางอ้อมได้ และยังมีหลักธรรมที่เป็นภูมิคุ้มกัน
ที่เป็นหลักธรรม สำคัญยิ่งที่เยาวชนสามารถนำไปเป็นแนวทางปฏิบัติเพื่อไม่กลับไปติดยาเสพติดซ้ำ
อีกหลังจากบำบัดยา เสพติดแล้ว หลักทศ 6 เฉพาะความสัมพันธ์ในครอบครัวที่ได้กำหนดหน้าที่ที่
ทุกคนจะต้องปฏิบัติและมี สิทธิอันชอบธรรมที่จะได้รับการปฏิบัติตอบ ประกอบด้วยบุคคล
ประเภทต่าง ๆ ที่เราต้องเกี่ยวข้อง สัมพันธ์ทางสังคมดุจทิศที่อยู่รอบตัวปฐัถิมทิศ ทิศเบื้องหน้า

คือ ทิศตะวันออก ได้แก่ มารดาบิดา เพราะเป็นผู้มีอุปการะแก่เรามาก่อน จะเป็นภูมิคุ้มกัน
เยาวชนจากยาเสพติดได้ เนื่องจากเป็นพ่อแม่ เป็นผู้ให้โดยเฉพาะความรัก ความอบอุ่น การ
ปกป้องคุ้มครอง การศึกษา และทรัพย์ โดยไม่ต้องการสิ่งใดตอบแทน มีเพียงต้องการให้ลูกได้
เติบโตมีชีวิตที่ดีมีคุณภาพ ดังนั้น พ่อแม่ผู้ปกครอง ต้องมีเวลา ให้กับบุตรหลาน ให้ความรักความ
อบอุ่นแก่บุตรหลานไม่มากไปหรือน้อยไป ตั้งอยู่ในความพอดี ต้องเข้าใจช่วงวัย ความรู้สึกของ
เยาวชนอย่างถ่องแท้ จึงจะสามารถลดปัญหาเยาวชนได้ หลักคบมิตร การจะเลือกคบเพื่อนจึงควร
พิจารณาเลือกคบแต่คนดีที่นำความ เจริญรุ่งเรืองมาให้ ดังปรากฏจากคำสอน ในพระไตรปิฎก
เกี่ยวกับมิตรดังนี้ มิตรมีอุปการะ คือ การดำเนินชีวิตมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาเมื่อเรื่องราว
มากมายผ่าน เข้ามาในชีวิตมีความโชคดี มีความเดือดร้อนกายเดือดร้อนใจ ในบางครั้งได้รับทรัพย์
ในบางครั้งเสีย ทรัพย์ ในยามที่เรามีความลำบาก หากมีมิตรที่ให้ความช่วยเหลือ ดูแลปกป้องภัย
อันตราย(สุชาญ โกศิน, 2534 : 2) ส่งเสริมให้ อยู่ในสถานที่ปลอดภัยโดยไม่ได้หวังสิ่งตอบแทนใด
ๆ แสดงถึงเราเป็นผู้มีมิตรดี มิตรร่วมสุขร่วมทุกข์ คือ การปฏิบัติต่อมิตรในลักษณะ มีทุกข์ร่วมทุกข์
มีสุขร่วมสุข

ในสังคมไทยทุกวันนี้ปฏิบัติได้ยากยิ่งนัก โดยเฉพาะข้อที่ 4 ส่วนใหญ่ในสังคมไทยจะ
เห็นได้ว่า สมาชิกของ สังคมจะปฏิบัติแตกต่างจากคำสอน เช่น มักพูดโกหกขยายความลับของ
เพื่อนให้ไม่เป็นความลับ เอาตัวรอดในยามมีภัยและโดยเฉพาะอย่างยิ่ง การที่จะยอมเสียสละชีวิต
เพื่อเพื่อน ดังนั้น เยาวชนควรได้รับการ ฝึกฝนอบรมในเรื่องของควมมีน้ำใจในขณะอยู่ร่วมกันใน
สังคม มิตรแนะนำประโยชน์ คือ การถ่ายทอดประสบการณ์และความรู้ที่มีประโยชน์ต่อการ
ดำเนิน ชีวิตเพื่อให้เพื่อนเพื่อความเจริญก้าวหน้า ตลอดจนแนะนำเพื่อนในการทำมาค้าดีสร้างกุศล
เพื่อ ประโยชน์ในวันข้างหน้า มิตรมีความรักใคร่ คือ มิตรที่มีความห่วงใยพร้อมส่งเสริมสนับสนุน
และยินดีให้เพื่อนได้ดีมี ภาพลักษณะที่เหมาะสมระแวดระวังไม่ให้เกิดความเสื่อมเสียกับเพื่อน เมื่อ
เพื่อนได้รับรางวัลก็พลอย ยินดีและร่วมสนับสนุนสรรเสริญกล่าวถึงไปด้วยจะคอยเป็นหูเป็นตาไม่
ยอมให้ใครเข้ามาทำลายมิตรไม่ว่าจะเป็นวิธีใด ๆ หลักปัญญา คือ ปัญญาสัมปทา หมายถึง ความ
พร้อมด้วยปัญญา รู้จักบาป บุญ คุณ โทษ ประโยชน์ มิใช่ประโยชน์ และเข้าใจชีวิตนี้ตามความเป็น
จริง ที่จะไม่ให้ลุ่มหลงมัวเมา การใช้ความคิด พิจารณาเพื่อให้รู้อย่างไม่วิปริต ใช้สติพิจารณาคติ

แห่งกุศลธรรมและอกุศลธรรม รู้สิ่งที่เกื้อกูลและสิ่ง ไม่เกื้อกูลแก่ตนเองและผู้อื่นด้วยปัญญาตาม
ความเป็นจริง และ ตลอดจนหลักธรรมที่ประกอบกัน ได้แก่ หลักพรหมวิหาร 4 หลัก ฆราวาส
ธรรม 4 หลักอภิยาต 4 หลักอริยสัจ 4 รวมไปถึง หลักสติปัฏฐาน 4 ในการเจริญวิปัสสนา เพื่อ
การบำบัดจิตใจให้ตกเป็นทาสของกิเลสและหลงเข้าไปกระทำผิดซ้ำ ในคดียาเสพติดอีก

บทความงานวิจัยเรื่อง การเสริมสร้างความมั่นใจในการอยู่ร่วมกับสังคมเมื่อพ้นโทษ
ของผู้ต้องขัง ในเรือนจำชั่วคราวดอยฮาง จังหวัดเชียงราย นำมาสู่วัตถุประสงค์และคำถามวิจัยเพื่อ
การค้นหาคำตอบในการรับผู้พ้นโทษเข้าทำงานในองค์กร ว่ามีปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลต่อการรับผู้พ้น
โทษเข้าทำงานในองค์กร โดยนำข้อค้นพบที่ได้รับจากผู้ประกอบการและผู้พ้นโทษไปเป็นแนว
ทางการพัฒนาในการรับผู้พ้นโทษเข้าทำงาน ในองค์กร และศึกษาประโยชน์ของการรับผู้พ้นโทษ
เข้าทำงาน (สแตียร์สและพอร์เตอร์, 1983 : 303) เพื่อให้ผู้พ้นโทษสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคม
ได้อย่างมีศักดิ์ศรี มีสังคมที่ให้อภัย และพร้อมที่จะให้โอกาสผู้พ้นโทษที่กลับตัวเป็นคนดีของ
สังคม ด้วยการให้โอกาสจากสังคมนั้นจะทำให้ผู้พ้นโทษไม่หวนกลับไปกระทำผิดซ้ำอีก ซึ่งหากผู้
พ้นโทษไม่กลับไปกระทำผิดซ้ำอีก นอกจากจะเป็นทั้งการบรรเทาปัญหาผู้ต้องขังล้นเรือนจำแล้ว
สังคมจะเกิดความสงบสุข จากความเอื้อเฟื้อต่อกัน ให้อภัยซึ่งกันและกัน อันจะนำมาซึ่งประโยชน์
สุขและความสงบสูงสุดของสังคมไทย

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมและการเรียนรู้ทางสังคมของผู้ต้องขัง ในเรือนจำชั่วคราวดอยฮาง จังหวัดเชียงราย
2. เพื่อเสริมสร้างความมั่นใจในการอยู่ร่วมกับสังคมเมื่อพ้นโทษของผู้ต้องขังในเรือนจำชั่วคราวดอยฮาง จังหวัดเชียงราย
3. เพื่อประยุกต์ใช้หลักพุทธธรรมในการเสริมสร้างความมั่นใจในการอยู่ร่วมกับสังคมเมื่อพ้นโทษของผู้ต้องขัง ในเรือนจำชั่วคราวดอยฮาง จังหวัดเชียงราย

การทบทวนวรรณกรรม

งานวิจัยเรื่องการเสริมสร้างความมั่นใจในการอยู่ร่วมกับสังคมของผู้ต้องขังที่พ้นโทษจากเรือนจำชั่วคราวดอยฮาง จังหวัดเชียงรายโดยได้ทบทวนวรรณกรรมดังนี้

1) กรรณิการ์ จันตัน ได้อธิบายในเรื่อง หลักการกำหนดค่าตอบแทน ไว้ดังนี้ 1. ความพอเพียง (Adequacy) การกำหนดค่าตอบแทนถือเป็นความรับผิดชอบหลักของนายจ้าง นายจ้างควรกำหนดอัตราค่าจ้างให้เท่ากับระดับต่ำสุดที่ลูกจ้างควรได้รับตามมาตรฐานของสังคมเป็นอย่างน้อย 2. ความยุติธรรม (Equity) ค่าตอบแทนต้องยุติธรรมหรือมีความเป็นธรรม 3. หลักความสมดุล (Balance) การกำหนดค่าตอบแทนที่ 4. หลักความมั่นคง (Security) การกำหนดค่าตอบแทนต้องคำนึงถึงความมั่นคงในการดำรงชีวิต และสุขภาพ ความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานด้วย 5. หลักการจูงใจ (Incentive) การกำหนดค่าตอบแทนต้องคำนึงถึงการจูงใจให้พนักงานทำงานให้ดีขึ้น 6. หลักการควบคุม (Control) การกำหนดค่าตอบแทน ควรอยู่ควบคุมอยู่ภายใต้งบประมาณที่องค์กรกำหนดอย่างเหมาะสมต่อการจ่ายขององค์กรค่าตอบแทนที่สามารถจ่ายได้ในแต่ละปีด้วย เพื่อให้มีต้นทุนการผลิตอยู่ในขอบเขตที่กำหนด

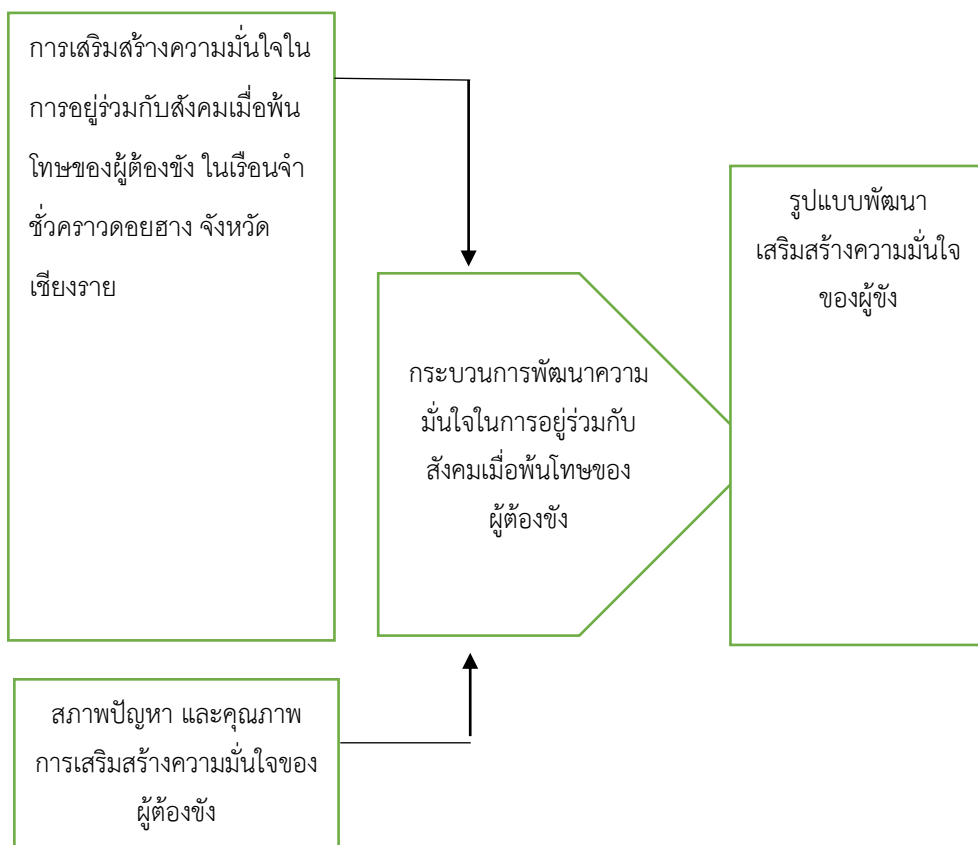
2) สเตียร์สและพอร์ตเตอร์ ได้อธิบายในเรื่อง ความผูกพันต่อองค์กร ไว้ดังนี้ ความผูกพันต่อองค์กรเป็นขั้นตอนหนึ่งใน 3 ขั้นตอนของความสัมพันธ์ระหว่างพนักงานกับองค์กรในกระบวนการที่เกี่ยวกับองค์กร (Organizational Attachment) ได้แก่ 1. การเข้าเป็นสมาชิกขององค์กร (Organizational Entry) ซึ่งเป็นขั้นตอนแรกที่พนักงานจะตัดสินใจเลือกเข้าเป็นสมาชิกในองค์กรใดองค์กรหนึ่ง 2. ความผูกพันต่อองค์กร (Organizational Commitment) เป็นขั้นตอนที่พนักงานตัดสินใจที่จะมีความผูกพันที่ลึกซึ้งกับองค์กร โดยความผูกพันต่อองค์กรจะเน้นที่ขอบเขตของความรู้สึกของบุคคลที่เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันกับเป้าหมายขององค์กร ค่านิยมในการเป็นสมาชิกในองค์กรและความตั้งใจที่จะทำงานหนักเพื่อความสำเร็จโดยรวมของเป้าหมายขององค์กร ทั้งนี้พนักงานที่มีความผูกพันต่อองค์กรในระดับสูง จะมีการขาดงานและการลาออกจากงานในระดับต่ำ ส่วนพนักงานที่มีความผูกพันต่อองค์กรในระดับต่ำ จะนำผลการปฏิบัติงานในระดับต่ำและมีความไม่เอียงที่จะถอยห่างจากองค์กรมีการขาดงานและการลาออกจากงานสูง 3. การขาดงานและการลาออกของพนักงาน (Absenteeism and Turnover) เป็นขั้นตอนสุดท้ายของ

กระบวนการเกี่ยวพันกับองค์กร (Organizational Attachment Process) เป็นขั้นตอนที่พนักงานตัดสินใจที่จะอยู่กับองค์กรหรือออกจากองค์กร

3) อภาภรณ์ อินทนนท์ ได้อธิบายในเรื่อง แนวทางการจัดการความปลอดภัยในการทำงานไว้ดังนี้ เมื่อมีอุบัติเหตุอันตราย หรือความไม่ปลอดภัยเกิดขึ้นในสถานประกอบกิจการใด ๆ ก็ตามคนที่ป้องกันลดอันตรายที่เกิดขึ้น หรือเพิ่มความปลอดภัยนั้น ควรจะต้องเป็นคนที่อยู่ในสถานประกอบกิจการทุกคนนั่นเอง ดังนั้น บุคคลที่เกี่ยวข้องกับการจัดการความปลอดภัยนั้นมีตั้งแต่ ระดับผู้บริหาร หัวหน้างาน เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน คณะกรรมการความปลอดภัยอาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน จนกระทั่งถึงตัวพนักงานผู้ปฏิบัติงาน ทุกคนที่กล่าวมามีหน้าที่ในการจัดการ และดูแลสถานที่ทำงาน เครื่องมือ เครื่องจักร สภาพแวดล้อมในการทำงาน ให้อยู่ในสภาพที่ดีมีความปลอดภัย

กรอบแนวคิดการวิจัย

งานวิจัยนี้ เป็นการวิจัยเชิงเอกสาร และ การสัมภาษณ์ ผู้วิจัยกำหนดกรอบแนวคิดไว้ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

กระบวนการวิจัยเรื่อง การเสริมสร้างความมั่นใจในการอยู่ร่วมกับสังคมเมื่อพันโทของ ผู้ต้องขัง ในเรือนจำชั่วคราวดอยฮาง จังหวัดเชียงราย สามารถสรุปได้ดังนี้คือ

1. ศึกษารวบรวมเอกสารแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับแนวคิดเกี่ยวกับ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความเชื่อมั่น แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการอยู่ร่วมกัน แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการ

ปฏิบัติและวิธีการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิด แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการป้องกันการกระทำผิดซ้ำ
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับมาตรการทางกฎหมายในการเตรียมความพร้อม ผู้ต้องขังก่อนปล่อย

2. เก็บรวบรวมข้อมูล ข้อเท็จจริงเพื่อให้เห็นถึงรูปแบบและกระบวนการพัฒนา
งานวิจัยโดยสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (key Informants) จาก
การมีส่วนร่วมของหน่วยงานทั้งภาครัฐ และภาคเอกชน เพื่อสรุปประเด็นการนำไปสู่การสนทนา
กลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussion)

3. สนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) โดยผู้เชี่ยวชาญ เพื่อระดมแนวคิด มุมมอง
ที่มีผลต่อการเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) และนำไปสู่การวิจัยเชิง
สำรวจ (Survey Research) เพื่อให้ได้มาซึ่งการเสริมสร้างความมั่นใจในการอยู่ร่วมกับสังคมเมื่อ
พ้นโทษของผู้ต้องขัง ในเรือนจำชั่วคราวดอยฮาง จังหวัดเชียงราย ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้คือ

3.1 ศึกษางานจากเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.2 ลงพื้นที่สำรวจข้อมูล

3.3 ประชุมสนทนากลุ่มย่อย

3.4 วิเคราะห์ข้อมูลทั้งจากเอกสาร และ จากการประชุมกลุ่มย่อย

3.5 สรุปผลการวิจัย

3.6 นำเสนอผลการวิจัย

4. เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาข้อมูลสรุปในเชิงสถิติจากการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey
Research) เพื่อนำไปสู่การประมวลผลข้อมูล และศึกษาเชิงความสัมพันธ์ถึงมุมมองของ การ
เสริมสร้างความมั่นใจในการอยู่ร่วมกับสังคมเมื่อพ้นโทษของผู้ต้องขังในเรือนจำชั่วคราวดอยฮาง
จังหวัดเชียงราย ซึ่งเก็บรวบรวมจากแบบสอบถามแสดงความคิดเห็น

5. สรุปผลการวิจัยที่ได้คือ

1. ได้ทราบถึงพฤติกรรมและการเรียนรู้ทางสังคมของผู้ต้องขัง ในเรือนจำ
ชั่วคราวดอยฮาง จังหวัดเชียงราย

2. มีการเสริมสร้างความมั่นใจในการอยู่ร่วมกับสังคมเมื่อพ้นโทษของผู้ต้องขัง
ในเรือนจำชั่วคราวดอยฮาง จังหวัดเชียงราย

3. มีการประยุกต์ใช้หลักพุทธธรรมในการเสริมสร้างความมั่นใจการอยู่ร่วมกับ
สังคมเมื่อพ้นโทษของผู้ต้องขัง ในเรือนจำชั่วคราวดอยฮาง จังหวัดเชียงราย

6. นำเสนอผลงานวิจัย ในระดับชาติ

ผลการวิจัย

1) พฤติกรรมและการเรียนรู้ทางสังคมของผู้ต้องขัง ในเรือนจำชั่วคราวดอยฮาง
จังหวัดเชียงราย พบว่า พฤติกรรมของผู้ต้องขังในเรือนจำชั่วคราว ดอยฮาง จังหวัดเชียงรายที่อยู่
ร่วมกันในเรือนจำด้วยความเป็นระเบียบเรียบร้อยตามกฎระเบียบที่ได้กำหนดไว้โดยมีการแบ่ง
ออกเป็นขั้นๆดังต่อไปนี้คือ ขั้นเยี่ยม ขั้นดีมาก ขั้นดี โดยพบว่าผู้ต้องขังส่วนมากจะอยู่ร่วมกันตาม
กองงานที่ได้รับมอบหมายจากเจ้าหน้าที่เรือนจำชั่วคราวดอยฮาง เช่น กองงานสวนองุ่น กองงาน
หม่อนไหม กองงานนวดแผนโบราณ กองงานเกษตร เป็นต้น ซึ่งแต่ละกองงานผู้ต้องขังจะมี
ปฏิสัมพันธ์ที่สนิทกันภายในกองงานเดียวกันมากกว่ากองงานอื่นเนื่องจากการได้มีทำงานร่วมกัน
 อีกทั้งยังมีเวลาอยู่ร่วมกันมากกว่ากองงานอื่น แต่ก็ได้พบว่าผู้ต้องขังของเรือนจำชั่วคราวดอยฮาง
นั้นรู้จักกันทั้งหมดเนื่องจากเฉพาะเวลาทำงานปกติเท่านั้นที่แยกกันทำงาน สอนการนอนและการ
กินอยู่ยัง นอนรวมกันและกินอยู่ด้วยกันตามระเบียบของเรือนจำชั่วคราวดอยฮางจึงทำให้ผู้ต้องขัง
ได้มีปฏิสัมพันธ์กัน ซึ่งถือว่าเป็นการอยู่เรียนรู้ในการเข้าทางสังคมขนาดย่อมอีกทางหนึ่งด้วย

2) การเสริมสร้างความมั่นใจในการอยู่ร่วมกับสังคมเมื่อพ้นโทษของผู้ต้องขังในเรือนจำ
ชั่วคราวดอยฮาง จังหวัดเชียงราย พบว่า การเตรียมความพร้อมทั้งด้านอาชีพ เช่น หลักสูตรวิชาชีพ
ด้านเกษตร หลักสูตรวิชาชีพช่างไม้ หลักสูตรวิชาชีพช่างก่อสร้าง หลักสูตรวิชาชีพช่างเชื่อม
หลักสูตรวิชาชีพการช่างภาพ รวมถึงการจัดการเรียนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งการ
จัดการเรียนการสอนของเรือนจำชั่วคราวดอยฮาง เป็นการจัดการเรียนที่ครอบคลุมทุกอาชีพที่
ตลาดแรงงานต้องการ และได้มีการปลูกฝังทัศนคติที่ดี ให้ผู้พ้นโทษก่อนออกมาจากเรือนจำ อาทิ
เช่น โครงการกำลังใจในพระดำริพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา มีแนวทางในการ
ช่วยเหลือ ดูแลผู้พ้นโทษที่ออกมาจากเรือนจำชั่วคราวดอยฮาง เพื่อให้ผู้พ้นโทษมีงานที่สุจริตทำ
เนื่องจากผู้พ้นโทษที่เพิ่งออกมาจากเรือนจำใหม่ๆ บางรายยังไม่สามารถหาแนวทางในการดำเนิน

ชีวิตต่อไปในสังคมภายนอกได้ จึงต้องมีหน่วยงานที่ดูแลด้านการจัดหางานที่เหมาะสมให้ผู้พ้นโทษ
ในเบื้องต้นก่อน เพื่อให้ผู้พ้นโทษมีช่องทางในการใช้ชีวิตให้ดีขึ้นต่อไปในอนาคต โดยไม่กลับไป
กระทำผิดซ้ำ

3) การประยุกต์ใช้หลักพุทธธรรมในการเสริมสร้างความมั่นใจการอยู่ร่วมกับสังคมเมื่อ
พ้นโทษของผู้ต้องขัง ในเรือนจำชั่วคราวดอยฮาง จังหวัดเชียงราย พบว่า การนำหลักพุทธธรรมไป
ประยุกต์ใช้ให้เกิดความมั่นใจในการอยู่ร่วมกับสังคมเมื่อผู้ต้องขังพ้นโทษออกจากเรือนจำชั่วคราว
ดอยฮางไปแล้วซึ่งต้องน้อมนำเอาหลักธรรมไปปฏิบัติให้เกิดผลคือ การรักษาศีล 5 อย่างเคร่งครัด
ซึ่งศีลข้อ 5 นั้นต้องพึงรักษาเป็นสำคัญ ยังต้องมี หิริ โอตตัปปะ รู้จักละอาย เกรงกลัวต่อผลบาป
จากโทษของการกระทำผิดกฎหมาย ฆราวาสธรรม 4 รู้จักการข่มใจ อุตทน มีสัจจะ และการรู้จัก
แบ่งปัน ประพฤติตนสมฐานะตามมงคล 38 ประการ ที่เป็นหลักการดำเนินชีวิตในสังคมและ
สามารถอยู่ร่วมสังคมอย่างปกติสุข คุ่มครองปกป้องสิ่งไม่ดีเข้ามาในชีวิต หลักทศ 6 เฉพาะ
ความสัมพันธ์ในครอบครัวที่ได้กำหนดหน้าที่ที่ทุกคนจะต้องปฏิบัติและมีสิทธิอันชอบธรรมที่จะ
ได้รับการปฏิบัติตอบ ประกอบด้วยบุคคลประเภทต่าง ๆ ที่เราต้องเกี่ยวข้องกับสัมพันธ์ทางสังคมจุ
ทศที่อยู่รอบตัวปฐตมทศ ทศเบื้องหน้า คือ ทศตะวันออก ได้แก่ มารดาบิดาเพราะเป็นผู้มี
อุปการะแก่เรามาก่อน จะเป็นภูมิคุ้มกันเยาวชนจากยาเสพติดได้ เนื่องจากเป็นพ่อแม่เป็นผู้ให้
โดยเฉพาะความรัก ความอบอุ่น การปกป้องคุ้มครอง การศึกษา และทรัพย์ โดยไม่ต้องการสิ่งใด
ตอบแทน จึงจะสามารถลดปัญหาการกระทำผิดกฎหมายได้

หลักปัญญา คือ ปัญญาสัมปทา หมายถึง ความพร้อมด้วยปัญญารู้จักบาป บุญ คุณ
โทษ ประโยชน์ มิใช่ประโยชน์ และเข้าใจชีวิตนี้ตามความเป็นจริง ที่จะไม่ให้ลุ่มหลงมัวเมา การใช้
ความคิดพิจารณาเพื่อให้รู้อย่างไม่วิปริต ใช้สติพิจารณาคติแห่งกุศลธรรมและอกุศลธรรม รู้สิ่งที่
เกื้อกูลและสิ่งไม่เกื้อกูลแก่ตนเองและผู้อื่นด้วยปัญญาตามความเป็นจริง ตลอดจนหลักธรรมที่
ประกอบกัน ได้แก่ หลักพรหมวิหาร 4 หลัก ฆราวาสธรรม 4 หลักอหิสา 4 หลักอริยสัจ 4 รวม
ไปถึง หลักสติปัฏฐาน 4 ในการเจริญวิปัสสนา เพื่อการบำบัดจิตใจมิให้ตกเป็นทาสของกิเลสและ
หลงเข้าไปกระทำผิดซ้ำอีก

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การเสริมสร้างความมั่นใจในการอยู่ร่วมกับสังคมของผู้ต้องขังที่พ้นโทษจากเรือนจำชั่วคราวดอยฮาง จังหวัดเชียงราย โดยมีงานวิจัยที่สอดคล้องดังนี้คือ

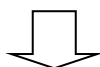
อรุณ รักธรรม ผลการวิจัยพบว่า ความก้าวหน้าทางวิชาชีพว่า มนุษย์ส่วนใหญ่มีความปรารถนาที่จะเห็นความก้าวหน้าของตนเอง อาจจะเป็นเงินทอง ชื่อเสียง การยอมรับ และโอกาสของความสำเร็จในชีวิตเติบโตจากพนักงานระดับล่างขึ้นสู่ระดับนักบริหารชั้นสูง ๆ ขึ้นไป

สุชาญ โกศิน ผลการวิจัยพบว่า วัตถุประสงค์ของการจัดสวัสดิการ ก็เพื่อเป็นการสร้างแรงจูงใจให้คนที่มีความรู้ ความสามารถ เข้ามาทำงานกับองค์กรเพื่อลดอัตราการลาออกของพนักงาน เพราะนอกจากเรื่องการจ่ายค่าจ้างและเงินเดือนแล้ว ปัจจุบันยังต้องคำนึงถึงการจัดสวัสดิการผลประโยชน์และการบริการให้ทัดเทียมกับองค์กรอื่น ๆ ที่มีลักษณะการทำงานคล้ายคลึงกัน และมีขนาดใกล้เคียงกัน ซึ่งสามารถสรุปได้ว่า วัตถุประสงค์ของการจัดสวัสดิการ คือ การบริการด้านต่าง ๆ เพื่อช่วยให้มีความปลอดภัยในการทำงานช่วยแบ่งเบาภาระความเดือดร้อนและสร้างแรงจูงใจให้พนักงานที่มีความตั้งใจในการทำงานกับองค์กร สามารถทุ่มเททำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความรักซื่อสัตย์ผูกพันต่องานและองค์กร

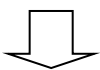
เสาวคนธ์ เจษฎารักษ์ ผลการวิจัยพบว่า การเตรียมการปลดปล่อย (Prerelease) หรือการช่วยเหลือผู้ต้องขังที่จะได้รับการปลดปล่อยจากเรือนจำให้สามารถปรับตัวให้กลับสู่ครอบครัวสังคม และมีชีวิตปกติตลอดจนมีอาชีพสุจริตที่สามารถเลี้ยงครอบครัวและตนเองได้ ถือเป็นการป้องกันสังคมจากอาชญากรรมได้อีกวิธีหนึ่ง แต่จากสภาพแวดล้อมในเรือนจำที่แตกต่างจากสังคมภายนอก การที่ผู้กระทำความผิดต้องใช้ชีวิตอยู่ในเรือนจำนาน ๆ ทำให้ต้องประสบปัญหาในการปรับสภาพชีวิตเพื่อกลับสู่ชีวิตปกติในสังคม ดังนั้น เรือนจำและทัณฑสถานจึงต้องมีการเตรียมการปลดปล่อย เพื่อให้ผู้ต้องขังมีความพร้อมที่จะออกไปดำเนินชีวิตในสังคมภายนอกอย่างมีประสิทธิภาพ การดำเนินงานโครงการคืนคนดีสู่สังคม

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

การเสริมสร้างความมั่นใจในการอยู่ร่วมกับสังคมของผู้ต้องขังที่พ้นโทษจากเรือนจำ
ชั่วคราวดอยฮาง จังหวัดเชียงราย

มีชุดคู่มือการเสริมสร้างความมั่นใจในการอยู่ร่วมกับสังคม

ได้ต้นแบบของผู้ต้องขังที่เป็นแบบอย่างที่ได้รับการฝึกฝน
ในการเสริมสร้างความมั่นใจในการอยู่ร่วมกับสังคม เมื่อพ้นโทษออกไป

ผู้ต้องขังมีความรู้ในการประกอบอาชีพเมื่อพ้นโทษออกไปจากเรือนจำ
ชั่วคราวดอยฮาง

สรุป

จากการศึกษางานวิจัยเรื่องนี้สรุปได้ว่าพฤติกรรมของผู้ต้องขังในเรือนจำชั่วคราวดอยฮาง จังหวัดเชียงรายที่อยู่ร่วมกันในเรือนจำด้วยความเป็นระเบียบเรียบร้อยตามกฎหมายระเบียบที่ได้กำหนดไว้โดยมีการแบ่งออกเป็นชั้นๆดังต่อไปนี้คือ ชั้นเยี่ยม ชั้นดีมาก ชั้นดี โดยพบว่าผู้ต้องขังส่วนมากจะอยู่ร่วมกันตามกองงานที่ได้รับมอบหมายจากเจ้าหน้าที่เรือนจำชั่วคราวดอยฮางจึงทำให้ผู้ต้องขังได้มีปฏิสัมพันธ์กัน ซึ่งถือว่าเป็นการอยู่เรียนรู้ในการเข้าทางสังคมขนาดย่อมอีกทางหนึ่งด้วย การเตรียมความพร้อมทั้งด้านอาชีพ เป็นการจัดการเรียนที่ครอบคลุมทุกอาชีพที่ตลาดแรงงานต้องการ และได้มีการปลูกฝังทัศนคติที่ดี ให้ผู้พ้นโทษก่อนออกมาจากเรือนจำ การนำหลักพุทธธรรมไปประยุกต์ใช้ให้เกิดความมั่นใจในการอยู่ร่วมกับสังคมเมื่อผู้ต้องขังพ้นโทษออกจากเรือนจำชั่วคราวดอยฮางไปแล้วซึ่งต้องน้อมนำเอาหลักธรรมไปปฏิบัติให้เกิดผลคือ การรักษาศีล 5 ยังต้องมี หิริ

ฆราวาสธรรม 4 รู้จักการข่มใจ อุดหนุน มีสัจจะ และการรู้จักแบ่งปัน ประพฤติตนสมฐานะตาม
มงคล 38 หลักทศ 6 หลักปัญญา หลักพรหมวิหาร 4 หลัก ฆราวาสธรรม 4 หลักอหิสา 4 หลัก
อริยสัจ 4 รวมไปถึง หลักสติปัฏฐาน 4 ในการเจริญวิปัสสนา เพื่อการบำบัดจิตใจมิให้ตกเป็นทาส
ของกิเลสและหลงเข้าไปกระทำผิดซ้ำอีก

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

- ก. ควรมีการจัดหาอาชีพให้ผู้ต้องขังหลังพ้นโทษไปแล้ว
- ข. ควรมีการติดตามผลและความประพฤติของผู้ต้องขังหลังพ้นโทษ
- ค. ควรมีการจัดบรรยายโดยพระสงฆ์หรือหน่วยงานทางพระพุทธศาสนา มา
บรรยาย ให้แก่ผู้ต้องขังโดยสม่ำเสมอ

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

งานวิจัยนี้ได้ข้อค้นพบองค์ความรู้เกี่ยวกับ การเสริมสร้างความมั่นใจในการอยู่
ร่วมกับสังคมของผู้ต้องขังที่พ้นโทษจากเรือนจำชั่วคราวดอยฮาง จังหวัดเชียงราย ประกอบไปด้วย
คือ ดังนี้คือ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความเชื่อมั่น แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการอยู่ร่วมกัน
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการปฏิบัติและวิธีการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิด แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับ
การป้องกันการกระทำผิดซ้ำ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับมาตรการทางกฎหมายในการเตรียมความ
พร้อมผู้ต้องขังก่อนปล่อย

References

- อรุณ รักธรรม. (2536). *ทฤษฎีองค์การ.ประมวลชุดวิชาทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหาร
การศึกษา*. นนทบุรี . มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- กรรณิการ์ จันทัน. (2547). *เงินเดือนของข้าราชการไทยตามภาวะเศรษฐกิจไทย* เชียงใหม่.
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ .

รายงานสืบจากการประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 8 และระดับนานาชาติ ครั้งที่ 1 เรื่อง “พระพุทธศาสนา กับ แนวโน้มโลกยุคใหม่ : วิถีครู
บาศรีวิชัยสู่อารยธรรมร่วมสมัย” “Buddhism and New Global Trends : The Footprint of Khruba Sriwichai Towards
Contemporary Civilization”

- เสาวคนธ์ เจษฎารักษ์. (2552). การดำเนินงานโครงการคืนคนดีสู่สังคม. กรุงเทพมหานคร .
- อาภาภรณ์ อินทนนท์. (2549). การค้นคว้าแบบอิสระ วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยา
อุตสาหกรรมและองค์การ. เชียงใหม่.
- สุชาญ โกศิน. (2534). การบริหารความปลอดภัย. กรุงเทพมหานคร. วารสารการบริหารตน.
- Steers, R.M. and L.W. Porter. (1983). Motivation and Work Behavior. New York.